

mindre frugtbare Egne, medens Districtet rundt omkring er frugtbart, og Eierne ere i den Stilling, at de ikke behøve at leie ud, vil til saadanne Sogne stoffes en stor Mængde besiddelsesløse Mennesker, som for en ringe Ppris kunne tilforhandle sig disse ubetydelige Jordstrækninger, og dette foraarsager saa atter, at Beboerne i saadanne Sogne komme i en uheldig Stilling, og at Sognets Beboere bebyrdes med et overordentligt Tryk af Fattigvæsenet. Naar nu saadant er skeet, har det en anden slem Følge, thi de, som modsatte sig Fattigvæsenets Dvergang til Selveiendom, pegede da hen paa dette Sogn og sigte: „der kunne vi see, hvad Følgen er af at Selveiendom udvides; Følgen den er, at Byrderne med Hensyn til Fattigvæsenet blive overordentlig store“, medens man ikke lægger Mærke til, at dette ingenlunde er en Følge af Selveiendom, men tværtimod en Følge af, at Selveiendom ikke er saa udbredt, som den efter min Formenting burde være.

Røster: Til Svækkelse af det, som er anført mod, at den mellemste Sætning af Forslaget, som først bliver sat under Afstemning, henstigmæssigt kunde gaae ud, vil jeg tillade mig at bemærke, at man vil behøve under Op læsningen at lægge Mærke til, at der kommer til at staae: „Til disse Boliger kan den fornødne Byggeplads fordres Communen udlagt;“ ikke at den „skal“. Dette „kan“ betegner tydeligt, at Communalbestyrelsen vil i fornødent Fald sørge for, at dette vil skee efter nøie Dverveelse af de paagjældende Omstændigheder. Fremdeles er der bemærket, at dette Amendement nøie slutter sig til den provisoriske Lov; men jeg tror dog, at det gaaer langt videre. I den provisoriske Lovs § 2 er der nemlig med Hensyn til de Personer, som skulle kunne have Fordring paa Huusly, ikke bemærket andet, end at de skulle have loyligt ernæret sig for at have Afgang til Huusly. Det Dvrigte, som der staaer angaaende Betalingen, refererer sig til Sogneforstanderskaberne, hvorimod det under den nærværende Affattelse af Forslaget er disse Personers Gyne til at betale, der kommer i Betragtning. Det er først,

naar der er en bevistlig Mangel paa Gyne hos disse Personer til at erlægge den i Egnen sædvanlige Betaling, at dette Tilfælde skal komme i Anvendelse. Jeg troer saaledes, at det maa være vitteligt, at dette Forslag gaaer noget videre, end det har været Hensigten med den provisoriske Lov, og videre i alfald end Circulairet af 1805 kan indrømme.

Dahl: I Anledning af det Forslag, som er stillet af min ærede Sidemand til Venstre (M. P. Bruun), og af flere andre Rigsdagsmænd, skal jeg tillade mig at tilføie et Par Ord. Det forekommer mig ikke, at det vil kunne have nogen særdeles væsentlig Indflydelse, om dette vedtages eller ikke, med Hensyn til Godseiernes Attraae, til hellere at ville bortleie end bortfaste deres Huse. Have Godseierne i senere Tid havt mere Attraae til at bortleie Huse end til at bortfaste dem, er det af Grunde, der ingenlunde ville forandres, enten man vedtager eller forkaster dette Forslag. Jeg troer snarere, man maa søge en Grund for Godseierne til hellere at bortleie end at bortfaste i de Bestemmelser, efter hvilke der ikke mere for Fremtiden kan betinges Arbejdsdage af Fæstere, idetmindste efter hvad man antager vil blive Lov. Forresten maa jeg ogsaa bemærke, at Forordningen angaaer jo ikke alene Huusfæstere men ogsaa Gaardfæstere. Den høitærede Justitsminister bemærkede, at han vilde have fundet Betænkkelighed ved i sin Tid at contrasignere en Lov, hvis den gik saavidt, som dette Udringsforslag gaaer. Dette maa jeg finde høist naturligt og rimeligt, at han vilde have fundet saadan Betænkkelighed; men, dersom begge Thing; baade Landsstinget og Folkethinget, kom til den Dverbeviisning, at de ville vedtage et saadant Forslag, troer jeg, at den høitærede Minister, — ja, jeg tør si, jeg er overbevist derom — ikke vilde finde en saadan Betænkkelighed. De Grunde, der ere anførte for at Mellemsetningen i det første Forslag skulde udgaae, forekommer mig ikke at tale for hvad der i denne Anledning er anført til Fordeel derfor, og jeg troer ikke, at jeg behøver at opholde Forsamlingen videre dermed.